

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.iер.ro). Permisivunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.iер.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Secția a treia

CAUZA ALBERT ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 31911/03)

Hotărâre

Strasbourg

16 februarie 2010

Definitivă

16/05/2010

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Albert împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, *președinte*, Elisabet Fura, Corneliu Bîrsan, Alvina Gyulumyan, Egbert Myjer, Ineta Ziemele, Ann Power, judecători, și Santiago Quesada, *grefier de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 26 ianuarie 2010,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

Procedura

1. La originea cauzei se află cererea nr. 31911/03 îndreptată împotriva României prin care un resortisant al acestui stat, domnul Almos Albert („reclamantul”), a sesizat Curtea la 8 septembrie 2003 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul este reprezentat de Sandor Rozsnyai, avocat în Sfântu Gheorghe. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul pretinde, în special, lipsa de echitate a procesului pentru anularea unui proces-verbal de contravenție prin care i-a fost aplicată o amendă.

4. La 7 mai 2007, președintele Secției a hotărât să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu art. 29 § 3 din convenție, acesta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

În fapt

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în 1954 și are domiciliul în Sfântu Gheorghe.

6. La momentul faptelor, reclamantul era primarul municipiului Sfântu Gheorghe, unde locuiește o foarte puternică minoritate maghiară.

7. La 30 mai 2002, reclamantul a dispus ca drapelul național al României să fie luat de pe frontonul primăriei și alte două drapele naționale ale României să fie plasate la intrarea principală a clădirii.

8. La 17 iunie 2002, prefectul județului Covasna a dispus un control la primărie. În urma acestui control, prin procesul-verbal întocmit în aceeași zi, l-a obligat pe reclamant la plata unei amenzi contravenționale de 100 000 000 lei vechi („ROL”), din care 50 000 000 ROL pentru că nu a arborat drapelul național pe frontonul primăriei și 50 000 000 ROL pentru traducerea denumirii localității în limba maghiară pe antetul unui document al municipalității. Aceste fapte încălcau art. 2 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1157/2001 care reglementa arborarea drapelului național pe edificiile publice și art. 10 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1206/2001 privind dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală. Procesul-verbal nu menționa data la care au fost comise faptele considerate ca fiind contrare art. 10 alin. (2) din HG nr. 1206/2001.

9. Reclamantul a sesizat Judecătoria Sfântu Gheorghe cu o acțiune pentru anularea procesului-verbal din 17 iunie 2002. A susținut că, deși a dispus luarea drapelului de pe frontonul primăriei în perioada 30 mai – 19 iunie 2002, HG nr. 1157/2001 îl autoriza să facă acest lucru cu condiția ca, astfel cum a fost cazul în speță, două drapele să fie plasate la intrarea în clădire. În ceea ce privește utilizarea limbii maghiare pe antetul documentelor municipalității, a estimat că faptele imputate nu constituiau o contravenție în măsura în care antetul avea caracter informativ. A subliniat, de asemenea, că procesul-verbal era lovit de nulitate pentru că nu îndeplinea condițiile de formă cerute de lege, și anume nu menționa data la care această contravenție a fost comisă.

10. La cererea prefectului, Curtea Supremă de Justiție a strămutat cauza la Judecătoria Onești.

11. Prin hotărârea din 3 februarie 2003, judecătoria a respins acțiunea, pe motiv că nu au fost respectate dispozițiile art. 2 alin. (1) și (2) și ale art. 3 din HG nr. 1157/2001, conform cărora drapelul național trebuie arborat pe frontonul instituției publice. În plus, instanța a reținut că reclamantul nu a respectat dispozițiile art. 10 alin. (2) din HG nr. 1206/2001, care interzice utilizarea limbii materne a unei minorități în corespondența sau documentele oficiale. Instanța nu s-a pronunțat asupra cererii reclamantului cu privire la nerespectarea condițiilor de formă ale procesului-verbal în cauză și a concluzionat că a fost „întocmit legal”.

12. Reclamantul a formulat recurs împotriva acestei hotărâri. A subliniat, printre altele, că judecătoria nu s-a pronunțat cu privire la lipsa datei de pe procesul-verbal, condiție de formă ce are drept consecință nulitatea absolută a acelui document.

13. Prin hotărârea definitivă din 7 aprilie 2003, Tribunalul Bacău a respins recursul reclamantului ca nefondat. Instanța nu a răspuns capătului de cerere al reclamantului cu privire la lipsa datei de pe procesul-verbal, considerând că sancțiunile contravenționale aplicate reclamantului au fost legal stabilite de către instanță.

14. Reclamantul a formulat o contestație în anulare împotriva hotărârii definitive citate, susținând neanalizarea motivelor de recurs, contestație respinsă ca nefondată prin hotărârea Tribunalului Bacău din 22 decembrie 2003. S-a considerat că:

„[...] faptul că instanța de recurs nu s-a pronunțat în mod expres cu privire la excepție nu are importanță, în măsura în care, prin decizia pronunțată, aceasta a considerat afirmațiile reclamantului ca nefondate, respingând astfel excepția ridicată cu privire la nulitatea procesului-verbal de contravenție.”

15. Reclamantul a fost supus executării silite pentru plata amenzii datorate.

II. Dreptul intern relevant

16. Articolele relevante din HG nr. 1157/2001 privind aprobarea normelor privind arborarea drapelului național, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României, se citesc în felul următor:

Art. 1

„Arborarea drapelului României, în forma, cu dimensiunile, modelul și intensitatea culorilor stabilite potrivit legii, este obligatorie pentru toate autoritățile și instituțiile publice cu sediul în România.”

Art. 2

„1. Autoritățile și instituțiile publice au obligația arborării drapelului României în mod permanent [...].
2. Conducătorii autorităților și instituțiilor publice răspund, în condițiile legii, de arborarea și menținerea în stare corespunzătoare a drapelului României pe edificiul și în sediul acestora.
3. La sediile primăriilor, ale consiliilor județene și ale prefecturilor, la intrarea principală [...] vor fi arborate două drapele care vor încadra stema României.
[...]”

Art. 24

„1. Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, sa fie considerate infracțiuni:
[...]
b) nearborarea drapelului României de către autoritățile și instituțiile publice;
c) arborarea drapelului la sediul primăriilor, consiliilor județene și al prefecturilor în alte condiții decât cele prevăzute la art. 2 alin. (3) și (4);
[...]
2. Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a), e) și k) se sancționează cu amenda de la 5.000.000 lei la 15.000.000 lei, iar cele prevăzute la lit. b), c), d), f), g), h), i), j) și l), cu amenda de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei.”

17. Dispozițiile relevante ale HG nr. 1206/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală se citesc în felul următor:

Art. 10

(2) „Inscripționarea în limba maternă a denumirii unor localități are caracter informativ, neputând fi folosită în corespondența sau în documentele oficiale.”

Art. 18

„(1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

[...]

h) folosirea denumirilor de localități prevăzute în anexele nr. 1/1-1/23 în corespondența sau în documentele oficiale.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) se sancționează cu amenda de la 5.000.000 lei la 15.000.000 lei, iar cele prevăzute la lit. e)-h), cu amenda de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei.

(3) Constatarea contravenției și aplicarea amenzii se fac de către persoane împuternicite de ministrul administrației publice, de către prefect sau împuterniciții acestuia și se aplică primarului, președintelui consiliului județean, secretarului, respectiv secretarului general al unității administrativ-teritoriale, după caz.

(4) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) li se aplică în mod corespunzător dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.”

18. Art. 17 din Legea nr. 215/2001 cu privire la administrația publică locală se citește după cum urmează:

„În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând minorităților naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor autoritățile administrației publice locale vor asigura folosirea, în raporturile cu aceștia, și a limbii materne, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și ale convențiilor internaționale la care România este parte.”

19. Articolele relevante din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, în forma la momentul faptelor, se citesc în felul următor:

Art. 5

(2) „Sancțiunile contravenționale principale sunt:

a) avertismentul;

b) amenda contravențională;

c) obligarea contravenientului la prestarea unei activități în folosul comunității;

d) închisoarea contravențională, dacă nu există consimțământul contravenientului pentru aplicarea sancțiunii prevăzute la lit. c).”

Art. 9

„(1) Închisoarea contravențională și obligarea la prestarea unei activități în folosul comunității pot fi stabilite numai prin lege și numai pe o durată ce nu poate depăși 6 luni, respectiv 300 de ore.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) se stabilesc întotdeauna alternativ cu amenda.”

Art. 16

(1) „Procesul-verbal de constatare a contravenției va cuprinde în mod obligatoriu: data și locul unde este încheiat; descrierea faptei contravenționale cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite [...]

[...]”

Art. 17

„Lipsa mențiunilor privind numele, prenumele și calitatea agentului constatat, numele și prenumele contravenientului, iar în cazul persoanei juridice lipsa denumirii și a sediului acesteia, a faptei săvârșite și a datei comiterii acesteia sau a semnăturii agentului constatat atrage nulitatea procesului-verbal. Nulitatea se constată și din oficiu.”

20. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2003, publicată în Monitorul Oficial la 26 octombrie 2003, Guvernul a eliminat închisoarea contravențională de pe lista sancțiunilor aplicabile în materia contravențiilor. Astfel, principalele sancțiuni aplicabile au rămas avertismentul, amenda și obligația de a presta muncă în folosul comunității. Această ultimă sancțiune nu poate fi aplicată decât de către o instanță. Executarea pedepsei cu amenda

se face conform dispozițiilor legale privind executarea creanțelor bugetare, în caz de neplată nemaifiind posibilă transformarea amenzii într-o pedeapsă privativă de libertate.

21. Art. 261 C. proc. civ. se citește în partea sa relevantă astfel:

„Hotărârea se dă în numele legii și va cuprinde:

[...]

5. motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, cum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților;

[...]”

În drept

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

22. Reclamantul se plânge de lipsa de echitate a procesului privind anularea procesului-verbal contravențional, în special a faptului că instanțele naționale nu i-au examinat motivul de recurs privind condițiile de formă ale procesului-verbal. Reclamantul invocă art. 6 § 1 din convenție, ale cărui dispoziții relevante sunt redactate după cum urmează:

„Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil [...] de către o instanță [...] care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală împotriva sa [...]”

23. Guvernul respinge acest argument.

A. Cu privire la admisibilitate

24. Guvernul consideră că art. 6 din convenție nu este aplicabil în speță. Deși reclamantul poate invoca un drept de natură patrimonială, amenda stabilită aducând atingere patrimoniului său, Guvernul consideră că art. 6 citat anterior nu se poate aplica în materie civilă, în măsura în care rapoartele juridice aflate la originea litigiului aparțin exclusiv dreptului public.

25. Guvernul notează, de asemenea, că art. 6 din convenție nu se aplică procedurii în cauză nici în materie penală. Guvernul arată, mai întâi, particularitățile regimului juridic al contravențiilor, care în dreptul român sunt considerate infracțiuni minore și nu infracțiuni prevăzute de legea penală. Subliniază apoi că dispozițiile legale încălcate de reclamant, și anume art. 2 alin. (1) și (2) din HG nr. 1157/2001 și art. 10 alin. (2) din HG nr. 1206/2001, nu sunt dispoziții de aplicare generală, ci sunt valabile numai pentru un anumit grup de persoane, respectiv autoritățile publice. Acesta subliniază, de altfel, că art. 6 § 1 este, de asemenea, inaplicabil datorită naturii sancțiunii pe care reclamantul a primit-o, și anume o amendă administrativă care nu putea fi înlocuită cu o pedeapsă privativă de libertate, persoana în cauză putând fi supusă doar unei executări silite în temeiul normelor dreptului civil.

26. Reclamantul consideră că, în speță, în materie penală, art. 6 § 1 din convenție este aplicabil. În acest sens, el citează un articol de doctrină și face trimitere la o decizie a Curții Constituționale care a considerat că, deși faptele cu care a fost sesizată sunt încadrate ca și contravenție conform dreptului intern, erau de natură penală.

27. Curtea constată că este chemată să stabilească dacă art. 6 din convenție se aplică *ratione materiae* în speță. În special, trebuie să examineze dacă instanțele naționale au fost sesizate fie cu o „contestare a drepturilor și obligațiilor cu caracter civil”, fie cu „temeinicia

unei acuzații în materie penală” făcută împotriva reclamantului, în sensul art. 6 § 1 din convenție.

28. Curtea reamintește că, potrivit jurisprudenței sale constante, „art. 6 § 1 nu se aplică decât „contestărilor reale și serioase” cu privire la „drepturile și obligațiile” cu caracter civil, care pot fi recunoscute, cel puțin de o manieră credibilă, în dreptul intern [*Z și alții împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 29392/95, pct. 87, 10 mai 2001 și *Bentham împotriva Țărilor de Jos*, 23 octombrie 1985, pct. 32, seria A nr. 97]. Faptul de a demonstra că un litigiu este de natură „patrimonială” nu este în sine suficient pentru a atrage aplicabilitatea art. 6 § 1 din convenție sub aspect „civil” [*Ferrazzini împotriva Italiei* (MC), nr. 44759/98, pct. 28].

29. Curtea constată că, în speță, obligația litigioasă reiese din raportul dintre funcționarii publici care exercită prerogative ale puterii publice și administrație. Într-adevăr, având calitatea de primar, reclamantul trebuia să asigure arborarea corectă a drapelului național și respectarea dispozițiilor legale privind utilizarea limbii minorităților în documentele oficiale. Or, în opinia Curții, aceste competențe atribuite prin lege primarului, în calitate de prim magistrat ales al orașului, constituie o participare directă la exercitarea puterii publice și a funcțiilor de apărare a intereselor generale ale statului sau ale altor colectivități publice [*a contrario, Richard-Dubarry împotriva Franței* (dec.), nr. 53929/00, CEDO 2003-XI (extrase)]. Prin urmare, trebuie concluzionat că această contestare nu privește drepturile și obligațiile cu caracter civil [*a contrario, Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei* (MC), nr. 63235/00, pct. 62, CEDO 2007-IV] și că art. 6 § 1 din convenție nu se aplică sub aspect civil.

30. În ceea ce privește aplicabilitatea art. 6 § 1 la procedura litigioasă sub aspect penal, Curtea reamintește jurisprudența sa constantă conform căreia, pentru determinarea existenței unei „acuzații în materie penală”, trebuie avute în vedere trei criterii: încadrarea juridică a măsurii litigioase în dreptul național, însăși natura acesteia și natura și gravitatea „sancțiunii” [*Escoubet împotriva Belgiei* (MC), nr. 26780/95, pct. 32, CEDO 1999-VII]. Aceste criterii sunt alternative și necumulative: pentru ca art. 6 § 1 să se aplice în temeiul sintagmei „acuzație în materie penală”, este suficient ca fapta în cauză să fie, prin natura sa, „penală” în temeiul convenției sau să fi expus persoana în cauză la o sancțiune care, prin natura și gravitatea ei, face parte în general din „materia penală”. Acest lucru nu împiedică adoptarea unei abordări cumulative dacă analiza separată a fiecărui criteriu nu permite să se ajungă la o concluzie clară cu privire la existența unei „acuzații în materie penală” [*Jussila împotriva Finlandei* (MC), nr. 73053/01, pct. 30 și 31, CEDO 2006-XIII și *Zaicevs împotriva Letoniei*, nr. 65022/01, pct. 31, CEDO 2007-IX (extrase)].

31. În această privință, este clar că dreptul intern nu încadrează ca fiind „de natură penală” contravențiile care stabilit o amendă pentru reclamant, legiuitorul român alegând depenalizarea unor acte. În speță, actele au fost sancționate ca și contravenții de art. 2 alin. (1) și (2) din HG nr. 1557/2001 și de art. 10 alin. (2) din HG nr. 1206/2001. Acest lucru nu este totuși decisiv pentru aplicabilitatea art. 6 din convenție, indicațiile furnizate de dreptul intern neavând decât o valoare relativă (*Öztürk împotriva Germaniei*, 21 februarie 1984, pct. 52, seria A nr. 73).

32. Când privește natura infracțiunii, reiese că dispozițiile a căror încălcare a fost imputată reclamantului urmăreau să asigure buna îndeplinire a prevederilor administrației publice. Sancțiunea de neîndeplinire a unei asemenea obligații nu poate constitui o măsură represivă aplicabilă de o manieră generală tuturor cetățenilor. Într-adevăr, aceste dispoziții se adresau unui grup determinat de persoane, și anume cele aflate în funcții de conducere în cadrul autorităților publice, inclusiv primarii. Totuși, trebuie notat că amenda stabilită urmărea, în principiu, sancționarea în vederea împiedicării repetării comportamentelor

incriminate. Putem aşadar concluziona că amenda stabilită se întemeia pe norme cu scop preventiv şi represiv în acelaşi timp (*mutatis mutandis*, *Jussila* citată anterior, pct. 38).

33. Cât priveşte natura şi severitatea sancţiunii „ce poată fi impusă” reclamantului [*Ezeh şi Connors împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 39665/98 şi 40086/98, pct. 120, CEDO 2003-X], Curtea constată că amenda respectivă nu putea fi înlocuită cu o pedeapsă privativă de libertate în caz de neplată (*a contrario*, *Anghel împotriva României*, nr. 28183/03, pct. 52, 4 octombrie 2007). Totuşi, Curtea notează că reclamantul a primit maximul fiecărei sancţiuni, şi anume suma totală de 100 000 000 lei. Or, ţinând cont de suma mare a amenzii primite, Curtea apreciază că sancţiunea face parte, prin gravitatea sa, din materia penală [*Öztürk* citată anterior, pct. 54 şi *a contrario*, *Inocêntion împotriva Portugaliei* (dec.), nr. 43862/98, CEDO 2001-I].

34. Prin urmare, Curtea apreciază că amenda pronunţată reclamantului are un caracter penal, art. 6 § 1 aplicându-se, în acest caz, sub aspect penal. Astfel, trebuie respinsă excepţia ridicată de Guvern cu privire la inaplicabilitatea *ratio materiae* a art. 6 din convenţie. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 din convenţie. De asemenea, Curtea constată că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, trebuie să fie declarate admisibil.

B. Cu privire la fond

35. Reclamantul se plânge că instanţele naţionale care s-au pronunţat asupra contestaţiei sale la procesul-verbal de contravenţie nu au răspuns la un motiv de recurs, şi anume lipsa datei săvârşirii contravenţiei.

36. Guvernul consideră că, chiar dacă instanţele naţionale nu s-au pronunţat *expressis verbis* asupra motivului privind data comiterii contravenţiei, l-au examinat, dat fiind că au considerat procesul-verbal legal şi întemeiat. Guvernul remarcă, de asemenea, că motivul invocat de reclamant nu putea produce efecte juridice în măsura în care contravenţiile constatate aveau un caracter continuu şi data comiterii poate fi considerată implicit cea a controlului exercitat de prefect. Guvernul notează, în cele din urmă, că instanţa de recurs a reţinut în hotărârea sa motivarea judecătorei pentru a-şi fundamenta decizia.

37. Curtea reaminteşte că, dacă art. 6 § 1 obligă instanţele să îşi motiveze deciziile, acesta nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos*, 19 aprilie 1994, pct. 61, seria A nr. 288). Cu toate acestea, noţiunea de proces echitabil necesită ca o instanţă internă care nu şi-a motivat decizia, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuşi în mod real chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale şi să nu se fi mulţumit să confirme pur şi simplu concluziile unei instanţe inferioare (*Helle împotriva Finlandei*, 19 decembrie 1997, pct. 60, *Culegere de decizii şi hotărâri* 1997-VIII).

38. În speţă, reclamantul a contestat legalitatea procesului-verbal de contravenţie, arătând că nu a fost menţionată data la care a fost comisă contravenţia privind utilizarea limbii maghiare în documente oficiale, element cerut sub sancţiunea nulităţii de art. 16 şi 17 din OG nr. 2/2001.

39. Curtea notează că, în ciuda importanţei acestui motiv de recurs pentru reclamant, judecătoria s-a limitat să concluzioneze că procesul-verbal a fost „legal întocmit”, fără explicarea deciziei sale şi fără să facă referire la argumentul reclamantului şi l-a eliminat, după caz, de a manieră motivată (*Boldea împotriva României*, nr. 19997/02, pct. 33, 15 februarie 2007). De altfel, nici argumentul privind caracterul continuu al contravenţiei, nici cel al posibilităţii de asimilare a datei controlului ca fiind cea a comiterii contravenţiei nu au foste avansate reclamantului de către instanţele naţionale.

40. În plus, Tribunal Bacău, care s-a pronunțat cu privire la recursul reclamantului, nu a răspuns motivului său de recurs extras, în special, din absența motivării hotărârii primei instanțe privind condițiile de formă ale procesului-verbal. Dacă este adevărat că obligația de a-și motiva hotărârile, pe care art. 6 § 1 o impune instanțelor, nu trebuie să fie înțeleasă ca o obligație de a formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Hiro Balani împotriva Spaniei*, 9 decembrie 1994, pct. 27, seria A nr. 303-B), atunci trebuie să se constate că, în speță, tribunalul a ignorat acest motiv de recurs al reclamantului.

41. În lumina celor menționate anterior, Curtea apreciază că reclamantul nu a beneficiat de un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din convenție. Astfel, are loc încălcarea acestei dispoziții.

II. Cu privire la celelalte pretinse încălcări

42. Invocând art. 13 din convenție, reclamantul se plânge de lipsa de echitate a procesului și că nu a beneficiat de un recurs efectiv pentru contestarea procesului-verbal respectiv. Citând art. 7 din convenție, reclamantul se plânge de lipsa temeiului legal al sancțiunilor contravenționale aplicate împotriva sa, indicând că instanțele naționale nu au aplicat și interpretat corect dispozițiile legale.

43. Curtea constată că capătul de cerere al reclamantului prevăzut de art. 13 din convenție se bazează pe aceleași fapte ca cele invocate în temeiul art. 6 § 1 din convenție. Or, în măsura în care Curtea a examinat acest capăt de cerere în temeiul art. 6 § 1 citat anterior, nu mai este necesară o nouă examinare în temeiul art. 13, cerințele acestui articol fiind, în orice caz, mai puțin stricte precum cele ale art. 6 și fiind absorbite de acestea.

44. În ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 7 din convenție, Curtea amintește că acesta consacră, în general, principiul legalității incriminării și a pedepselor (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) și interzice, îndeosebi, aplicarea retroactivă a dreptului penal atunci când se face în detrimentul acuzatului (*Kokkinakis împotriva Greciei*, 25 mai 1993, pct. 52, seria A nr. 260-A). În timp ce interzice, în special, extinderea domeniului de aplicare a infracțiunilor existente la faptele care, anterior, nu constituiau infracțiuni, el dispune, de asemenea, ca legea penală să nu se aplice în mod extensiv în detrimentul acuzatului, de exemplu prin analogie. Or, Curtea constată că, în speță, contravențiile la plata cărora reclamantul a fost obligat aveau un temei juridic în dreptul intern, ale cărui instanțe naționale nu au făcut o aplicare retroactivă sau prin analogie. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 și 4 din convenție.

III. Cu privire la aplicarea art. 41 din convenție

45. În temeiul art. 41 din convenție,

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

46. Reclamantul solicită 10 000 RON, adică 3 168,66 EUR cu titlu de prejudiciu material, reprezentând valoarea amenzii stabilite și 50 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

47. Guvernul notează că reclamantul a plătit suma de 10 395 RON în rate timp de doi ani, astfel încât, din cauza inflației, echivalentul în euro este de aproximativ 2 755,32 EUR. Cât despre prejudiciul moral, Guvernul apreciază că o eventuală hotărâre de condamnare ar

putea constitui, în sine, o reparație satisfăcătoare a prejudiciului moral ce se pretinde a fi fost suferit și că, în orice caz, suma cerută este excesivă față de jurisprudența Curții în materie.

48. Curtea constată că, în speță, singurul temei ce trebuie reținut în acordarea unei reparații echitabile constă în faptul că reclamantul nu a putut beneficia de un proces echitabil în cadrul acțiunii sale în contestarea procesului-verbal de contravenție (supra, pct. 41). Curtea constată că reclamantul a plătit efectiv amenda stabilită prin procesul-verbal contestat (*a contrario*, *Anghel* citată anterior, pct. 78). Prin urmare, consideră că se cuvine să acorde reclamantului suma plătită efectiv în rate ca amendă, și anume 2 755 EUR.

49. În plus, Curtea consideră că este rezonabil ca, datorită lipsei de echitate a procesului în cauză, reclamantul a suferit un prejudiciu moral cert, ce nu poate fi reparat prin simpla sa constatare în prezenta hotărâre. Pronunțându-se în echitate, așa cum prevede art. 41, Curtea acordă reclamantului suma de 2 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

50. Reclamantul solicită, prezentând documente justificative, 2 500 EUR pentru cheltuielile de judecată în fața Curții, reprezentând onorarul avocatului și cheltuielile de traducere.

51. Guvernul contestă documentele justificative depuse la dosar de către reclamant, subliniind că avocatul reclamantului nu a prezentat un rezumat al orelor de muncă și că unele chitanțe atestând cheltuielile de traducere nu permit stabilirea vreunei legături cu prezenta cauză.

52. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilesc realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al cuantumului lor. În speță și având în vedere documentele pe care le deține și criteriile menționate anterior, Curtea consideră că este rezonabil să se acorde reclamantului, pentru toate cheltuielile combinate pentru procedura în fața Curții, suma de 2 000 EUR.

C. Dobânzi moratorii

53. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive, Curtea, în unanimitate,

1. *Declară* cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 6 § 1 din convenție și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;

2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 6 § 1 din convenție;

3. *Hotărăște*

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, suma de 2.755 EUR (două mii șapte sute cincizeci și cinci euro), cu titlu de prejudiciu material și 2.000 EUR (două mii euro) cu titlu de prejudiciu moral și 2 000 EUR (două mii euro) pentru cheltuieli de judecată, care trebuie convertiți în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut

marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. *Respinge* cererea de reparație echitabilă pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 16 februarie 2010, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Grefier

Josep
Președinte

Casadevall